

Vimmerby kommun
kommun@vimmerby.se

2024-04-25

1 (19)

Dnr SI 2023:9979

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Rumskulla
skola i Vimmerby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Rumskulla skola* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Rumskulla skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör se till så att obehöriga lärare ges strukturerad handledning och stöd i arbetet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetsmetoder som i högre grad ger eleverna möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda skolans arbete med bedömning samt ge alla lärare förutsättningar att diskutera bedömning både inom skolan och i ett större sammanhang.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 december 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens

diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:9979) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Rumskulla skola leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder

Rektorn följer systematiskt upp skolenhetens kunskapsresultat. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att uppföljningen omfattar elevernas måluppfyllelse i alla ämnen och årskurser, resultaten på nationella prov i årskurs 3 samt regelbundet genomförda diagnoser och kartläggningar så som Skolverkets bedömningsstöd. Uppföljningen omfattar även eventuella resultatskillnader mellan flickor och pojkar. Huvudmannens kvalitetssamordnare tar fram ett uppföljningsunderlag som även omfattar andra jämförbara skolenheters kunskapsresultat i kommunen. Rektorn och biträdande rektorn diskuterar och analyserar elevernas kunskapsresultat tillsammans med personalen på skolenheten efter höstterminsslut och läsårsslut samt på förvaltningsnivå vid så kallade resultatdialoger. Under terminerna följs resultaten upp bland annat vid mitterminsavstämningar. Lärarna beskriver att de involveras i uppföljningen genom att lärarna exempelvis efter läsårsslut reflekterar kring elevernas resultat och sin egen undervisning.

Rektorn följer till viss del upp undervisningens genomförande och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av inskickad dokumentation samt intervju med rektorn och lärarna framgår att rektorn följer upp undervisningens genomförande genom att biträdande rektorn gör verksamhetsbesök hos lärarna utifrån olika parametrar, exempelvis hur lektionerna är planerade och hur läraren interagerar med eleverna. Biträdande rektorn har uppmärksammat att lärarna bedriver en varierad undervisning. Emellertid har biträdande rektorn innevarande läsår inte gjort verksamhetsbesök hos lärarna i samma omfattning som hen brukar göra. Lärarnas undervisning och förutsättningar i undervisningen följs även upp på medarbetarsamtal med biträdande rektorn utifrån en mall innehållande olika punkter. Exempelvis diskuteras då pedagogrollen och lärarens förutsättningar att genomföra undervisningen, till exempel kompetensutveckling. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att värdegrundsarbetet följs upp genom medarbetarsamtal, enkäter samt genom det arbete som genomförs av skolenhetens likabehandlingsteam. Utifrån arbetet som sker i likabehandlingsteamet samverkar kuratorn och lärarna, exempelvis kring hur likvärdighet skapas i klassrummen. Av inskickad dokumentation framgår att eleverna får svara på frågor, exempelvis kring upplevt elevinflytande, i en enkät.

Utifrån en analys av elevernas kunskapsresultat och undervisningens genomförande fattar rektorn beslut om vissa utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna framgår att uppföljningen av elevernas kunskapsresultat de senaste läsåren visat att eleverna uppfyller de kriterier som minst ska uppnås samt uppnår minst godkända resultat på delproven i de nationella proven i årskurs 3. Rektorn förklarar resultaten med att eleverna får mycket lärartid då antalet elever är få samt att studieron är god på skolenheten. Höstterminens uppföljning innevarande läsår visar dock att enstaka elever inte uppfyller de kriterier som minst ska uppnås i några ämnen, vilket initierat insatser på individnivå. Granskningen visar att resursfördelningen inom skolenheten görs av rektorn med stöd av biträdande rektorn och utgår från elevernas resultat och behov. Exempelvis fördelas resurser utifrån målkonferenser tillsammans med elevhälsan och lärarna vid läsårsstart samt vid mitterminsavstämningarna.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder till viss del ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolenheten. Av insänd dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn följer upp resultat för att kunna uppmärksamma eventuella könsmonster i verksamheten. Det gäller både elevernas kunskapsresultat och resultat av de enkäter som eleverna svarar på. Vid senaste uppföljningen identifierade rektorn inte några skillnader mellan flickor och pojkar, varken för kunskapsresultaten eller för enkätsvar. Av insänd dokumentation och intervju med lärarna framgår att det är en högre andel flickor på skolenheten, men det har inte föranlett några särskilda insatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Vidare framgår av granskningen att lärarnas utvärderingar av föregående års undervisning visade på ett behov av kompetensutveckling för att kunna omsätta jämställdhetsuppdraget i undervisningen. Därav beslutade rektorn om insatser som pågår innevarande läsår, bland annat arbetar lärarna med olika uppgifter om jämställdhet tillsammans med eleverna. Dessutom genomför lärarna själva uppgifterna tillsammans med lärarna på rektorns andra skolenhet. Uppgifterna syftar bland annat till att uppmärksamma könsstereotyper och vad som enligt norm är manligt och kvinnligt.

Ledning och organisation

Rektorn försäkrar sig om att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Av inskickad dokumentation och intervjun med rektorn framgår att lärarna ges förutsättningar till kollegialt lärande framförallt vid fortbildningstillfällen och när lärarna arbetar med pågående utvecklingsinsatser. Både fortbildning och utvecklingsarbetet sker tillsammans med lärare vid rektorns andra skolenhet. Av

intervjuer med rektorn och lärarna samt av inkommen dokumentation framgår att det innevarande läsåret bedrivs ett kollegialt lärande kring språk-och kunskapsutvecklande arbetssätt. Insatsen som leds av förstelärare är en del i en kommungemensam satsning för att öka måluppfyllelsen för flerspråkiga elever och sker tillsammans med lärarna på rektorns andra skolenhet. Av insänd dokumentation framgår att insatsen som helhet har bidragit till att utveckla undervisningen för alla elever, till exempel genom att ge lärarna nya perspektiv på sin undervisning. Som ovan beskrivits pågår även en utvecklingsinsats kring att omsätta jämställdhetsuppdraget i undervisningen. Vidare finns det på skolenheten även en pågående insats för att öka kunskapen och samverkan kring differentierad undervisning.

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka men att samverkan mellan lärare ändå är begränsad. Av insänd dokumentation och intervju med rektorn framgår att det finns olika mötesforum där lärarna ges möjlighet att samverka; bland annat veckovisa arbetslagsmöten vid vilka biträdande rektorn deltar. Skolans elevhälsoteam är gemensamt för rektorns båda skolenheter. Lärarna kan via biträdande rektorn lyfta ärenden för diskussion i elevhälsoteamet och biträdande rektorn återkopplar till lärarna vad som beslutats. Utöver arbetslagsmöten har rektorn schemalagt ytterligare tid varje vecka för lärarnas samverkan. Av intervjuer med rektorn och lärarna och inskickad dokumentation framgår att det även finns möjligheter till samarbete i vardagen då skolenheten är liten och då lärarna arbetar nära varandra i undervisningen. Emellertid framgår av lärarintervjun att lärarna i begränsad utsträckning samverkar kring planering av undervisningen eller i arbetet med att göra bedömningar.

Skolan har gemensamma arbets- och förhållningssätt som är kända och tillämpas av personalen men det saknas en strukturerad uppföljning av obehöriga lärares behov av stöd i arbetet. Av intervjuer med rektorn och lärarna samt inskickad dokumentation framgår att det finns gemensamma förhållningssätt bland personalen till exempel för hur ordningsregler och rutiner för kränkingsanmälningar tillämpas. Vidare framgår att det finns gemensamma arbetssätt för hur skoldagen inleds för eleverna samt att lärarna i undervisningen arbetar med tydliggörande pedagogik enligt material från Specialpedagogiska myndigheten. Av granskningen framgår vidare att rektorn introducerar obehöriga lärare i arbetet, men det saknas en strukturerad uppföljning av obehöriga lärares behov av stöd. Av inskickad dokumentation framgår att endast en av skolenhetens fyra lärare är behörig. Det framgår av intervjuer med rektorn och lärarna att de obehöriga lärarna, om de har behov av stöd i arbetet, kan vända sig till den behöriga läraren alternativt till biträdande rektorn. Det framgår förvisso av granskningen att biträdande rektorn stämmer av de obehöriga lärarnas behov av stöd

vid informella möten, men det saknas struktur och rutiner för stödet till de obehöriga lärarna samt att det i stor utsträckning bygger på lärarens initiativ att be om hjälp, exempelvis vid bedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn bör se till så att obehöriga lärare ges strukturerad handledning och stöd i arbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolenheten saknar tydliga rutiner för att ge stöd till lärare som saknar legitimation eller behörighet. Granskningen visar att flera av skolenhetens lärare saknar lärarlegitimation eller behörighet att undervisa. Obehöriga lärare som börjar arbeta vid skolenheten får en introduktion av biträdande rektorn men därefter sker inte något strukturerat stöd från biträdande rektorn.

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar visar att det på många skolor saknas tydliga rutiner och strukturer för att stödja obehöriga lärare eftersom det ses som självklart att man hjälper obehöriga lärare. Detta leder till att stödet blir ostrukturerat. Detta innebär en tydlig risk för att exempelvis bedömningar och betyg inte sätts på rättvisa och likvärdiga grunder, när obehöriga lärare inte med säkerhet får det stöd och den kompetensutveckling som de behöver.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att se till så att obehöriga lärare ges strukturerad handledning och stöd i arbetet. Det kan till exempel handla om obehöriga lärare får kontinuerligt stöd i att planera och följa upp sin undervisning samt bedömning av elevernas kunskaper.

¹ Skolinspektionen (2018) *Rättvis och likvärdig betygssättning i grundskolan?*, s. 7.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Målfokus, struktur, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och målfokuserad. Av observationer och intervjuer med lärarna och eleverna framgår att skoldagen brukas inledas med att lärarna går igenom vad som är planerat under skoldagen samt att dagens lektioner finns på tavlan. För de lägre årskurserna presenteras dagens lektioner tillsammans med bildstöd. Av observationerna framgår att lektionerna innehåller genomgångar, ett logiskt flöde av arbetsuppgifter och på vissa lektioner gör läraren en sammanfattande avslutning. Några lärare återknyter också till moment som eleverna arbetat med vid tidigare lektionstillfällen. Vidare framgår av intervjuer med lärarna och eleverna att ett arbetsområdes eller en lektions syfte och mål presenteras men på olika sätt beroende på ämne och lärare. Några lärare presenterar syfte och mål både skriftligt och muntligt för eleverna medan vissa oftast delger eleverna muntligt vad de ska göra och varför.

Undervisningen präglas av variation, både vad gäller arbetsformer och uppgifter. Av observationer och intervju med lärarna framgår att undervisningen innehåller olika uppgifter och arbetsformer så att det blir en variation. Lektionsobservationerna visar exempel på varierande aktiviteter såsom genomgångar, enskilt skrivarbete och läsning samt praktiska övningar och diskussioner både i par och i helklass. I exempelvis ämnet engelska startade lektionen med att läraren tillsammans med eleverna repeterar ett antal lägesord. Därefter fortsatte lektionen med att eleverna i par tränade på att översätta orden. Avslutningsvis fick eleverna i en hörövning träna på att förstå och använda lägesorden genom att på en karta hitta var olika djur befinner sig.

Lärarna försäkrar sig om att eleverna förstår innehållet i uppgifterna, bibehåller sitt engagemang samt handleder eleverna på olika sätt under lektionerna. Av observationer och intervjuer med lärare och elever framkommer att lärarna på olika sätt ger eleverna stöd och hjälp i arbetet genom att förklara, ställa frågor och hjälpa

eleverna att komma igång. Vid flera av de observerade lektionerna framgår att lärare under lektionens gång fortlöpande stämmer av med eleverna hur det går samt förklarar och hjälper eleverna att bibehålla sitt engagemang. Eleverna beskriver att de får hjälp av läraren om de tycker att något är svårt i undervisningen. Exempelvis kan läraren förklara på ett annat sätt eller ge tips på hur eleven kan tänka.

Motivation och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

I undervisningen finns inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av intervjuer med lärarna och eleverna samt genomförda lektionsobservationer framkommer flera exempel på hur lärarna arbetar för att motivera och uppmuntra eleverna. Lärarna beskriver till exempel att de motiverar eleverna genom att göra undervisningen intresseväckande och genom att skapa goda relationer till eleverna. Vid flera lektionsobservationer uppmuntrar läraren hela klassen genom att säga att eleverna arbetar bra och genom att bekräfta deras kunskaper. Även eleverna beskriver att lärarna uppmuntrar dem. Exempelvis genom att lärarna förmedlar till eleverna att de har en tro på att eleverna ska klara uppgifterna. Lärarna arbetar också för att skapa ett tillåtande klimat i klassrummen genom att till exempel prata med eleverna om att det inte finns några onödiga frågor.

Undervisningen är till innehåll och arbetssätt delvis anpassad till aktuell elevgrupp och till elevernas enskilda behov. Av intervju med lärarna framgår att de på olika sätt arbetar med anpassningar i undervisningen och att lärarna samarbetar med elevhälsan i detta arbete. Lärarna använder bildstöd och hjälper elever att komma igång samt upprepar information och instruktioner för elever som behöver en extra genomgång. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna erbjuder eleverna varierade uppgifter med olika svårighetsgrad. Nivåanpassningen kan fås exempelvis genom den ökande svårighetsgraden i att skriva en text eller kunskapsnivån på det material som eleven ska arbeta med. Visserligen är uppgifterna som eleverna arbetar med på de observerade lektionerna desamma, men både lärare och flertalet elever uttrycker att eleverna ges möjlighet att arbeta med sina uppgifter på olika nivåer vilket även framgår av intervjun med rektorn. Emellertid ges i elevintervjuerna exempel på att även om det går bra i ett ämne och extramaterial finns att arbeta med, så förekommer att alla elever inte ges möjlighet att arbeta med mer utmanande arbetsuppgifter. Av intervjun med rektorn och av inskickad dokumentation framgår att det är ett utvecklingsområde på skolenheten och även på huvudmannanivå hur undervisningen ska anpassas för att utmana elever som nått långt i sin kunskapsutveckling. Detta har föranlett olika insatser på skolenheten som vid tidpunkten för granskningen nyligen påbörjats, exempelvis hur undervisningens kan planeras för att möta elever på olika

nivåer. Samtidigt beskriver rektorn att det finns en oro bland personalen i hur det ska genomföras. Skolinspektionen vill peka på vikten av att insatserna fortgår.

Elevernas delaktighet i sitt eget lärande och inflytande i undervisningen

I undervisningen finns utrymme för eleverna att reflektera över olika frågor och sitt eget lärande. Av intervjuer med lärarna framgår att eleverna får reflektera över sitt lärande och vad de behöver utveckla. Exempelvis beskriver lärarna att de visar eleverna på deras utveckling och progression. Det kan till exempel ske genom att eleverna får jämföra texter som de skrivit vid olika tidpunkter. Även eleverna beskriver att de får fundera över vad som går bra i skolarbetet och vad de behöver träna på. Det sker bland annat via den återkoppling eleverna får av läraren efter att ha arbetat med ett område eller vid utvecklingssamtalet. Granskningen visar att lärarna ger eleverna möjlighet att reflektera över frågor som inte har ett givet svar. Flera av lektionsobservationerna visar exempel på där lärarna resonerar med eleverna om olika tänkbara svar samt ställer följdfrågor till eleverna för att fördjupa resonemanget. Vid en av de observerade lektionerna får eleverna möjlighet att reflektera kring frågor kopplade till en ljudbok eleverna lyssnat på. Det är öppna frågor som handlar om hur eleverna tolkar huvudpersonens agerande i olika situationer. Av intervjuer med såväl lärare som elever framgår att lärarna för samtal med eleverna om strategier för lärande och att eleverna får möjlighet att göra uppgifter på olika sätt.

Lärarna ger eleverna till viss del möjlighet att delta i planering av undervisningen. Av intervjuer med lärarna, eleverna och rektorn framgår att skolenheten saknar gemensamma arbetssätt när det gäller att ge elever möjlighet att vara delaktiga i planering av undervisningen. Det framgår av intervjuer med eleverna och lärarna att eleverna visserligen kan påverka undervisningen i vissa ämnen genom att välja mellan olika alternativ gällande innehåll i en uppgift eller arbetssätt. Elevernas möjlighet att påverka undervisningen varierar dock mellan olika ämnen.

Vidare framgår av granskningen att undervisningen på olika vis men i varierande omfattning utvärderas tillsammans med eleverna. Av intervjuer med såväl elever som lärare framgår exempel på att undervisningen kan utvärderas efter ett arbetsområde eller genom att läraren fångar elevernas uppfattning under lektioner genom enkla utvärderingar, till exempel genom att eleverna får visa vad de tycker med sin tumme. Emellertid saknas ett gemensamt och systematiskt arbete kring att utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetsmetoder som i högre grad ger eleverna möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att eleverna i varierande omfattning får möjlighet att delta i planering och utvärdering av undervisningen. Det saknas också ett gemensamt arbete med att öka elevernas möjligheter till reellt inflytande på undervisningen.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Av Lgr 22 avsnitt 2.3, att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande över undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll samt se till att elevernas inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att undervisningen utvecklas så att lärarna i högre grad, utifrån elevernas ålder och mognad, låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Eleverna kan till exempel bidra med idéer vad gäller arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att lärarna mer systematiskt utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Underlag från en kontinuerlig utvärdering undervisningen tillsammans med eleverna kan lärarna använda som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Studiero

Vid skolan bedrivs ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero som eleverna deltar i. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarna har gemensamma

arbetssätt som bidrar till att skapa och upprätthålla studiero. Till exempel att lärarna styr elevernas placering i klassrummet och att elevgrupper vid behov kan delas eller att eleverna ges möjlighet att arbeta på andra platser i klassrummet eller i grupprum. Rektorn och lärarna uppger att det förs diskussioner vid skolans gemensamma möten, exempelvis på lärarnas arbetslagstid för att skapa en samsyn kring arbetet med studiero. Vidare framgår att det för närvarande sker ett arbete för att stärka skolans främjande arbete kring både trygghet och studiero genom att lärarna får diskutera erfarenheter och ta fram framgångsfaktorer i skolans arbete för trygghet och studiero.

Skolenhetens gemensamma ordningsregler tas upp regelbundet med eleverna och eleverna har möjlighet att diskutera eventuella ändringar när ordningsreglerna årligen justeras. Vidare är eleverna involverade i att ta fram och diskutera regler för vad som ska gälla i klassrummen. Av intervju med lärarna framgår att förutsättningar för god studiero skapas genom ett relationellt arbetssätt och samtal med eleverna om vad som är studiero.

Elevernas upplevelse av studiero följs upp på olika sätt. Av inskickad dokumentation och av intervjuer framgår att elevernas upplevelse av studiero exempelvis följs upp genom en enkät som eleverna årligen svarar på och under elevrådets möten. Utifrån identifierade behov pågår en riktad insats för att förbättra studieron. Insatsen har gett effekt, men fortgår. I övrigt visar uppföljningen att studieron överlag är god på skolan och att eleverna får förutsättningar att koncentrera sig på skolarbetet vilket också framgår av intervjuer med rektorn, lärarna och eleverna. Att det som helhet råder god studiero på lektionerna framgår även av de lektionsobservationer som genomförts.

Lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö för eleverna. Av de observerade lektionerna framgår att majoriteten av eleverna bibehåller sitt engagemang under hela lektionen och har god studiero. Vid enstaka tillfällen händer att lärarna behöver fånga upp elever som gör annat eller att lärarna ber eleverna vara tysta under en genomgång.

Trygghet

Vid skolenheten bedrivs ett medvetet arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna och personalen har ett gemensamt förhållningssätt i trygghetsarbetet. Av inskickad dokumentation och av samtliga intervjuer framgår att det bedrivs ett främjande och förebyggande trygghetsarbete. Skolenheten har exempelvis rutiner kring elevernas raster så som att personalen följer med eleverna ut i kapprummet när de ska gå ut samt att personalen möter upp eleverna efter rasten. Ute på skolgården finns rastpersonal som även organiserar rastaktiviteter. Vidare följer personal med eleverna när de har undervisning på en annan skolenhet. Av intervjuer med eleverna framgår

att lärarna pratar med eleverna om hur man ska vara mot varandra och hur det är på nätet och sociala medier. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn att det finns en samsyn bland personalen i det främjande och förebyggande arbetet. Exempelvis har biträdande rektorn gått igenom och tydliggjort för personalen när en kränkingsanmälan ska göras. Vidare, som beskrivits ovan, arbetar lärarna med att diskutera och ta fram framgångsfaktorer i skolans arbete för trygghet i syfte att stärka det främjande arbetet.

Skolan kartlägger och analyserar elevernas upplevelse av trygghet samt vidtar vid behov åtgärder. Av samtliga intervjuer framgår att det regelbundet sker kartläggningar av elevernas upplevelse av trygghet i form av elevenkäter. Eleverna tillfrågas också om tryggheten i samband med elevhälsosamtalen. Skolenheten genomför också regelbundna trygghetsvandringar i syfte att identifiera otrygga platser. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att eleverna upplever att de är trygga på skolan, vilket även framgår av intervjuer med eleverna. Via trygghetsvandringar har det identifierats att eleverna bland annat upplevde ett område på skolgården samt omklädningsrummet som otryggt varvid åtgärder då vidtogs.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys av bedömningar

Rektorn och biträdande rektorn följer upp eventuella skillnader i bedömningar ur ett likvärdighetsperspektiv. Av intervju med rektorn och lärarna samt av inskickad dokumentation framgår att biträdande rektorn följer upp lärarnas bedömningar samt för samtal med lärarna om eventuella avvikelser. Biträdande rektorn diskuterar även genomförda tester och kartläggningar med lärarna utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Av rektorsintervjun framgår att det inte identifierats några avvikelser, varken i lärarnas bedömningar eller vid bedömning av de nationella proven i årskurs 3.

Kvalitetssäkring av bedömningar

Granskningen visar att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att nationella prov sambedöms tillsammans med en annan skolenhet inom kommunen. Lärarna uppger att de använder Skolverkets bedömningsstöd samt olika kartläggnings- och diagnosverktyg i bedömningsarbetet. Rektorn uppger att lärarna har tillgång till Skolverkets bedömningsstöd även i ämnen där det inte är obligatoriskt. En lärare beskriver exempelvis att hen använder bedömningsstöd i ämnet engelska. Av intervjun med rektorn framgår att lärarna i samband med införandet av Lgr22 genomgick en flerårig fortbildning för att utveckla lärarnas bedömarkompetens och att det då diskuterades hur den nya läroplanen skulle påverka bedömningsarbetet. Därefter har rektorn inte beslutat om några insatser för att utveckla arbetet med bedömning.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet är begränsad. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att lärarna för diskussioner med varandra kring bedömning. Emellertid framgår av granskningen att det förutom sambedömning av de nationella proven inte finns någon uttalad struktur när det gäller samverkan kring bedömning som rektorn leder och styr. Lärarna uppger förvisso att de på arbetslagstiden tar sig tid till att diskutera bedömning, men samtidigt beskriver lärarna att de oftast gör sina bedömningar enskilt. Lärarna beskriver vidare att de vid behov kan diskutera

bedömningar med någon av de andra lärarna på skolenheten eller med specialpedagogen, men att det främst bygger på lärarnas eget initiativ. Av rektorsintervjun framgår även att det finns lärare som är ensamma i sitt undervisningsämne. Rektorn har erbjudit lärare som saknar ämneskollega att på eget initiativ att ta kontakt med ämneskollegor på andra skolenheter inom kommunen i syfte att samverka kring bedömning, men rektorn känner inte till att några sådana kontakter har initierats.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda skolans arbete med bedömning samt ge alla lärare förutsättningar att diskutera bedömning både inom skolan och i ett större sammanhang.

Skolinspektionen bedömer att lärarnas samverkan kring bedömning är begränsad. Även om olika metoder används, såsom sambedömning av nationella prov samt arbete med Skolverkets bedömningsstöd, så saknas en tydlig ledning och styrning från rektorn kring lärarnas samverkan kring bedömning. Exempelvis framgår att samverkan kring bedömning delvis bygger på lärarnas eget initiativ till detta. I synnerhet för lärare som är ensamma i sitt undervisningsämne.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

Av Lgr22, 2.7, Bedömning och betyg, framgår att läraren bland annat utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417, s. 18) med kommentarer om betyg och prövning, framgår bland annat att läraren bör utforma ändamålsenliga bedömningssituationer för att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och säkerställa ett brett och varierat betygsunderlag inför betygssättningen. Vidare framgår att läraren bör utvärdera elevernas kunskaper i förhållande till ämnets syfte, centrala innehåll och betygs-kriterier samt utifrån den undervisning som har bedrivits. Läraren bör även tillsammans med andra lärare skapa en samsyn om hur betygsunderlag kan analyseras och värderas vid betygssättningen. Rektorn bör bland annat skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg, samt säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om

betyg och betygssättning, och särskilt beakta behovet hos de lärare som inte är legitimerade.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att skapa bättre förutsättningar för lärarna till samverkan kring bedömning. Rektorn bör också planera för vilken styrning och ledning som behövs för arbetet, hur organisationen behöver vara utformad för att stödja arbetet samt hur en uppföljning av arbetet kommer att genomföras. Arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar kan med fördel genomföras med rektorns andra skolenhet.

På Skolinspektionens vägnar

X Tobias Thorén

Beslutsfattare
Signerat av: Tobias Thorén

X Therese Nehler

Föredragande
Signerat av: Therese Nehler

I handläggningen av ärendet har även utredaren Cecilia Asplid medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med representanter för elevhälsan.
- En intervju med rektorn och biträdande rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 29 februari och den 1 mars 2024. Besöket genomfördes av utredarna Therese Nehler och Cecilia Asplid.

Rumskulla skola är en grundskola med årskurserna 1-5. Även förskoleklass och fritidshem finns vid skolenheten. Förskoleklass och fritidshem omfattas emellertid inte av den här granskningen. Vid tidpunkten för Skolinspektionens granskning hade skolenheten 21 elever i årskurs 1-5. Skolenheten leds av en rektor samt en biträdande rektor.